

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2
Vidéken félévre 8 K, negyedévre 4 K 50 L.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Az oroszok állandó vereségei.

Keveset jelentenek a harcterekről a hivatalos jelentések a nagy győzelmek után. A duklai harcok még nem értek véget, de főlényünk ott is mihamar érvényesülni fog, mert az orosz sereg két szárnyának veresége feltétlenül visszavonulásra kényszeríti a centrumot is, bár az oroszok még mindig kétségbeesetten támadnak ezen a ponton.

Lengyelországban feltartóztatlanul nyomulnak előre a németek, folytonos harcok közt. Varsó előtt nincs semmi újság, de a Suwalki kormányzóságban történt, német előnyomulás tulajdonképpen a Varsót védelmező, orosz sereg átkarolása. Ez ölelés ellen nincs más védekezés, mint Varsót feladni.

Nagy az élénkség a belga tengerparton és az északi, francia harctéren. A német jelentés itt ellenséges hajó pusztulásáról ad számot, de nem jelzi, hogy hadihajó volt-e, csupán azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy az ellenséges torpedó-naszádok a német tüzelés elől elmenekültek. A szárazon is néhány lövészárkot foglaltak el a németek.

Az újabb eseményekről az alábbi távirati tudósításaink számolnak be:

Höfer jelentése.

Budapest, febr. 21.

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a helyzet általában változatlan. A tegnapi nap nyugodtan telt el. A kárpáti arcvonalon Dukla és Wyskow közt folyó harcokban, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, ismét több orosz támadást vertünk vissza és ezekben 750 oroszot fogtunk el. A hadműveletek a Dnyesztertől délre tovább folynak. Bukovinában nyugalom van. (Hivatalos.)

Elsülyedt orosz gőzös.

Budapest, febr. 21.

Szász Károly a képviselőház alelnökének nyilatkozata megerősíti azt a hírt, hogy a Fekete tenger kaukázusi partjainak közelében az oroszok egyik szállítóhajója akna, vagy torpedó-lövés következtében elsülyedt. (M. T. I.)

A helyzet Varsóban.

Ötvenezer sebesült. — Négyezer üres lakás. — Nincs szén. — Menekültek tábora.

Bécs, február 21.

A lengyel lapok olyan személyiségektől, akik az utóbbi napokban hagyták el Varsót, arról értesülnek, hogy ott igen vigasztalan a helyzet. A nyilvános helyiségek néptelenség, ellenben a kórházak zsúfolva vannak. A sebesültek száma, akiket a frontról Varsóba hoztak, meghaladja az ötvenezeret. Körülbelül 4000 lakás üresen áll. Az elmenekült lakók ingóságait rakományokban őrzik. A város utcái este sötétek, mert a német repülőgépek támadása igen gyakori. A varsói lengyel lapok terje-

delműek és színes papirosra vannak nyomtatva, mert az újságpapír már régen elfogyott.

Az élelmiszerek ára egyre emelkedik, amihez még hozzájárul a szénhiány, mert az angol szén elmaradt és a doneci bányákat nem tudják művelni, mert a bányászok nagy részét behívták katonai szolgálatra. A lakosság e miatt sokat szenved a hidegtől és a halálzási arány Varsóban félelmetesen nagy.

A környéken, különösen a Visztula melletti Cervinszkben és Puszcza Kampinowskában táboroznak a menekültek, hol a nyomorúság és az inség rettenetes. A menekülők közül minden nap számosan halnak el. A varsói körzeti segítő bizottság ezzel a katasztrófával szemben teljesen tehetetlenül és tanácstalanul áll.

Német előnyomulás.

Budapest, febr. 21.

Mint a *Corriera della Sera* jelenti, a keletporoszországi visszavonuló orosz sereg teljesen erejét veszítette. A németek a Suwalki-kormányzóság területén állanak és elővigyázatosan nyomulnak előre.

Párisban és Pétervárott titkolóznak.

Bécs, február 21.

A *Zeit* jelenti Genfből: A *Temps* közli Lacroix tábornok levelét a mazari téli csatáról. Párisban az orosz vereségekről még nem szabad tudni, míg Pétervárott már arról beszélnek, hogy Augusztovnál mily nehéz harcok folynak; igaz, ott is csak homályosan. Ezzel szemben a francia lapok egybehangzó híreket hoznak arról, hogy Flandriában német csapatösszevonások vannak, amiből a németeknek Calais ellen tervezett offenzívájára következhetnek.

Németország harcai.

Hivatalos jelentés.

Budapest, febr. 21.

Berlin, febr. 21. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér. Nieuportnál egy ellenséges hajó, hihetőleg egy aknakutató — aknára futott és elsülyedt. Ellenséges torpedónaszádok, midőn löttünk rájuk, eltűntek.

A Chelavott—Yperni uton és Yperntől délkeletre a csatorna mentén elfoglaltunk egy-egy ellenséges lövészárkot. Néhány foglyot ejtettünk. Champañében a legutóbbi napok súlyos harcai után aránylag nyugalom volt. Combrésnál franciáknak nagy erővel és nagy szívóssággal ellenünk intézett három támadását az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A Vorézekben támadásaink előbb haladtak. Sulcerntől délkeletre elfoglaltuk Hochrotibergot, a Hort melletti magaslatot és a Polze és Widentalei majorokat.

Keleti hadszíntér. Grodnótól északnyugatra tegnap sem állt be nevezetesebb változás. Ossewictól északra, Kolnótól délkeletre és a Visztula közötti arcvonalon (Locktól keletre) a harcok tovább folynak. Lengyelországnak Visztulától délre eső részében nincs újság.

Jól állanak a törökök.

Pétervár, febr. 21.

A Birseviya Vjedomosti katonai munkatársa: Sumszki ezredes nem tartja a törökökkel való háború befejezését könnyű dolognak, hacsak Erzerum városát nem sikerül meghódítani. Erzerum mögött a törökök új erőket csoportosíthatnak állandóan, bármi történik is a vár és az orosz határ között. A Rjecs katonai szakértője hangsúlyozza, hogy a törökök Szecsorsk vidékén igen kitűnően megerősített állásokban vannak és ott már topográfiai szempontokból is igen nehéz az oroszoknak operációt folytatni. A Rjecs egy másik távirata szerint egy tábornok, aki a Kaukázusból tért vissza, kijelentette, hogy az oroszok nemcsak az időjárás nehézségeivel, hanem egy számbelileg is igen nagy és jelentékeny ellenséggel kénytelenek küzdeni. A törökök helyzete ez idő szerint kedvező.

Az orosz haditerv.

Budapest, febr. 21.

Mint a *Pester Lloyd* jelenti: Aade Madelung haditudósító írja Sátoraljauj helyéről, hogy a kárpáti orosz sereg felvonulási főcéljáról nem nyilatkozhatik, de a mellette az, hogy Przemysl felé utunkat állja. A két, szélső orosz szárny határozott vereséget szenvedett. Az oroszok visszavonulása Galiciában a küszöbön áll. (M. T. I.)

Meghíusult orosz támadások.

Budapest, febr. 21.

Mint a *Nap* jelenti: Kolomeától északra a küzdelem még egyre tart. Az oroszok előretörő támadásokkal kísérleteznek, de eredménytelenül.

Debrecen legnagyobb mozija. **URANIA** Egyház-tér. Telefon. 12-61. szék.

Hétfőn Keddén
február hó 22-én és 23-án
Két előadás! Két előadás!
MARGOT.
Dráma 3 felvonásban.
APACS TIVORNYA.
Burleszk vígjáték 3 felvonásban.
A szerelem fája. Elettkep.
A Comoi tó. Természeti felvétel.
Előadások 5 órától rendes helyárral.
Folytatolagos bemenet.

Debrecen szive.

A hadsegélyező hivatal jelenti, hogy a vasárak, karperecek, óraláncok és brocheok megérkeztek és hasonló aranytárgyakért beválthatók. Eddig a következő ékszerek érkeztek be az aranyért-vasat mozgalom céljaira: Kiss Mariska 1 a függő, Kovács Zsuzsika 1 a gyűrű és törm. Váradi Zsóka 1 a függő, 1 e lánc, e törm. Bajdó Bálint e törm. Fusch József 2 e pénz, Szabó Margit 1 a függő, e lánc, Madurkai László e törm. Szávai Gyuláné 1 a függő, e gyűrű, Müller Alice 1 a kereszt, Andrásy Lajos 1 a gyűrű, Révész Mariska 1 a függő. Róth János 6 e pénz, Fischer Dezső 1 e botfej, Klein Kálmánné 1 e óra, Márton Zsuzsika 1 e pénz, 2 e gyűrű Csarnai Gábor 2 a függő, Csarnai Eszti 1 a függő, 1 e óra, 2 e pénz, Fazekas Rózi 1 a függő, Lóbb Mici 1 e karkötő, Juhász Rózi 1 e gyűrű, 2 e törm. Fodor Ilona 2 a függő, Podor Emilné 1 e keret, Tóth Sári 1 a gyűrű, e lánc, Gencsy Margit 1 a gyűrű, Varju Boriska 1 a gyűrű, Szabó Mihályné 1 a szív, Boda Kata 2 e karkötő, 2 e törm. Szabó Mihály 1 a gyűrű, 2 e törm. Tóth Böske 1 a függő, Ujvári Erzsé 1 a függő, Mészáros Erzsé a törm. Weisz Frida 1 a gyűrű, Oláh József 3 e pénz. Tóth Mária 1 a függő, Kiss Andrásné 1 a függő, Molnár Ernő 1 e karkötő, 1 e gyűrű, Kovács Mária 1 e lánc, Ascher Ferencné 2 a függő, Morzil Malika 1 a függő, 1 e gyűrű, a törm. Ujvárosi Miklósné 1 e óra, Morzil Gizi 1 a gyűrű, özv. dr. Ujvárossy Sándorné 1 a gyűrű, 1 a keret, a törm. N. N. 1 a függő, 1 e függő és szív, Tökésné 1 e óra, Nemes Dénesné e törm. Dudinszky Kornélné 2 a függő

A hadsegélyező hivatalba a következő észereadományok érkeztek az aranyért-vasat mozgalom céljaira: Dudinszky Kornélné a törm. N. N. 1 e lánc, Steiner Szeréna 1 a függő, e törm. Szabó Katica 1 a gyűrű, Löwy Szeréna 1 a függő, Molnár Piroška 1 e óra, Rácz Gyula 1 e karkötő, 1 e gyűrű, Csibi Juliánna 1 a függő, Holaják Sándorné 1 a gyűrű, Kontár Böske 1 a szív, Tóth Jánosné 1 e gyűrű, 1 e zsuzu, Nyulási Mariska 1 a gyűrű, Varju Margit 1 a gyűrű, Ludmágy Imréné 1 a f. e lánc, Somogyi Zsuzsanna 1 e függő, Kecskés Imréné 11 e gomb, Gáspár Juliska 1 a függő, Papp Ilona 1 a keret, Tóth Erzsike 1 a függő, Görög Eszti 1 a függő, 1 e keret, Varga Mariska 1 a gyűrű, Batog Margit 2 a gyűrű, Váradi Margit 1 a gyűrű, Kassai Julia 1 e kanál, Szántai Nagy Emma 1 a gyűrű, Grósz János 1 a gyűrű, Braun Andor 1 a függő, Márton Barna 1 e érem, Arva Gáborné 1 e gyűrű, Kriste Ilona 1 a gyűrű, Fusch Emil 1 e óra, Urai Kálmánné 1 e óra, 1 a gyűrű, e lánc, Tóth Erzsébet 7 e gomb, Darvas Béláné 1 e kanál, 1 e lánc, Katona Maresa 1 e gyűrű, 1 e függő, Kardos Piroška 1 a függő, Guttmann Vilmos 1 a gyűrű, Nagy Erzsike 1 e óra, Papp Lajos e törm. Papp Juliska 1 e karkötő, Molnár Józsefné e gombok, Káldor Zsigmondné a törm. Lukács Lajosné 1 a gyűrű, Szőlősi Lajos 1 e lánc, Kozma Ferencné 1 a gyűrű, Kozma N. 1 e óra, Nagy Sándorné 1 e kanál, 1 a függő, Kovács Sándorné 2 a függő, Mandel Etelka 1 e pénz, e törm. Tóth Margitka 1 e kanál, 1 e gyűrű, Hoffer Jolán 1 e gyűrű, Kovács Mihályné 2 a függő, Kántor Ernőné 2 a függő, Amsel Vilma 1 a függő, Pal Antalné a és e törm.

A Vöröskereszt újság és cigarettaládába (Piac utca 22.) e héten begyűlt 3 kor. 04 fill. készpénz és 26 drb. cigarettá. Váczy Sándor ur 20 drb. képes lapot, Brüll Margit urhölgy 37 drb. képes folyóiratot és 3 drb. könyvet küldött Ujabb szíves adományokat kér Sesztina Jenő.

Korona-Passagó **URANUS** Telefon: 3-28. sz.

Hétfőn Keddén

február 22-én és 23-án:
A FEHÉR KISÉRTET.
Dráma 3 felvonásban.

A csoda-forrás. Humoros.
Ha gazdag lennék. Kacagtató.
Leó válni akar. Humoros.
Bikaviadal Sevillában.

Előadások 5 órától rendes helyárrakkal.
Folytatélagos bemenet.

A hősök emléke.

Az emlékbizottság felhívása.

A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság, amely Lukács György v. b. t. t. országgy. képviselő és Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy vezetésével az egész országra kiterjesztette működését, felhívással fordult a vármegyék alispánjaihoz, a városok polgármestereihez, a fősolgabírákhoz és a községi jegyzőkhöz az akció közigazgatási támogatása érdekében. A bizottság első sorban a harcra szerzett sebesülés, vagy betegség következtében elhunyt hősök halála körülményeinek és esetleges hősi cselekedeteiknek az adatait gyűjtötte össze. E nehéz munkában kivéltképp a kör- és községi jegyzők lehetnek a bizottság segítségére és ebből a célból a jegyzőkhöz kérdőívek mentek a következő pontozatokkal:

1. Összeírandó a körzete, vagy községe területéről való hősi halottak pontos, olvasható neve, életkora, családi viszonyai, iskolázottsága, foglalkozása, jellemzése.
  2. Megjelölendő a hősi halottak katonai minősége, rangja, a fegyvernem, az ezred és a század száma.
  3. Megjelölendő a hely, ahol meghaltak, a sebesülés, vagy betegség, amiben meghaltak, az időpont, amikor meghaltak, továbbá elhalálozásuk körülményei.
  4. Összeírandó családtagjaiknak (szülő, feleség, gyermekek, testvére) névsora s a családtagok lakhelye.
  5. Megírandó volt munkaadójuknak neve, lakhelye, valamint azon testületeknek (köz- és magán-hivatal, ipartestület, kaszinó, sportkör stb.) címe és helye, amelyeknek tagjai voltak.
  6. Megírandó azon hősi cselekedet, amely tudomás szerint hazájuk védelmében véghez vittek.
- A kitöltött kérdőívek a Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság központi irodájába: Budapest IV., Hajó-utca 16., küldendők.
- Ujabbban a bizottság tagjai lettek: dr. Dobieczy Sándor a Magyar Védőegyesület elnöke, dr. Fejérváry László a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatója, dr. Hodinka Antal egyetemi tanár (Pozsony), Ortvány Tivadar ny. apátpályabíró, Pilch Jenő őrnagy, az ismert katonai író.

Az aratás biztosítása.

Az alispán felhívása.

Az egész világháború sorsa azon függ, hogy lesz-e elegendő élelem. Ez pedig nem a harcoló katonákon áll, hanem az itthon maradtakon, akikért a mi vitéz katonáink a harcmezőn vérüket hullatják. — Ezért kell biztosítani az évi termést és az aratást az egész országban.

Hajdúvármegyében is mindent elkövetnek a hatóságok, hogy a népet felvilágosítsák. Ezért kell biztosítani a vetést és az aratást. Erre vonatkozólag Pákozdy Sándor alispán az alábbi felhívást tette közzé:

Tudomásomra jutott, hogy a vármegye területén a mezőgazdasági munkások még ma sem biztosították maguknak szerződésileg az aratási munkát. A háborús helyzet által okozott nehézségek leküzdése minden honpolgárnak kötelessége. Azokra a munkásokra, akik itthon maradtak, azon nagy és szent feladat vár, hogy a föld ne maradjon munkálatlan, így számítok arra, hogy az otthon maradt munkások 14 nap alatt az aratási szerződéseket megkötik és ezzel megkönnyítik a hatóság azon feladatát, mely a hiányzó munkaerő biztosítása tekintetében hárul rá.

Teljes jóindulattal figyelmeztetem a munkásokat, hogy saját érdekükben léssenek felhívásomnak eleget tenni, mert az 1914. évi L. t. c. 6. paragrafusa alapján a gazdasági munkák elvégzésére a

közérő igénybe vétele elrendelhető és az esetben, ha a munkások vonakodása eme kivételes intézkedés megtételét tenné szükségessé, az el nem szerződött munkás kényszerítve lesz arra, hogy a fent idézett törvény alapján hatóságilag megállapított térítések, tehát készpénzért arasson, ez pedig az arató munkásra és családjára feltétlenül hátrányosabb, mintha szabad megegyezés alapján kötött szerződéssel biztosít magának aratást.

Figyelmeztetni kívánom a hadba vonultak munkabíró családtagjait és a felmentett hadköteleseket, hogy ugy az aratásban, valamint a kapás-növények megmunkálásában részt vegyenek, mert ellenkező esetben a felmentés visszavonása iránt lesznek kénytelen előterjesztést tenni és intézkedni az iránt, hogy a hadi-segély mindazoktól megvonassék, akik a legionosabb mezőgazdasági munkák sikeres befejezését a mai nehéz viszonyok közt minden erejükkel elősegíteni nem igyekeznek.

Álljon mindenki munkába a magyar föld terméséért, mert ez az esztendő nemzeti létünk felett fog dönteni s létünk nagy kérdése, hogy élelmiszerünk legyen, ne maradjon tehát talpalattnyi föld sem bevetetlenül; vessünk minél többet, hogy többet arathassunk.

Bevonulási

póthirdetmény

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t. c. alapján történt általános behívása folytán azok az 1878, 1879, 1880, 1881 és 1882. évben született, népfelkelésre kötelezett magyar állampolgárok, kik az 1914. évi nov. hó 16-tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbecslés szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, az 1915. évi január havában 400—eln. 18. szám alatt kiadott bevonulási hirdetmény rendelkezéseitől eltérőleg nem 1915 március 1-én, hanem 1915 március hó 15-én — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére tényleges szolgálatra bevonulni tartanak.

A fent megjelölt évfolyamokhoz tartozó és a szatmárnémeti-i, besztercebányai, kassai és egeri m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területén tartott bemutató szemle alkalmával alkalmasnak osztályozott azon népfelkelésre kötelezettek, kik népfelkelési igazolványi lappal el nem látattak, születési évfolyamukhoz képest a fent megjelölt időben a tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságához vonulnak be.

Azon népfelkelésre kötelezettek, kik az iglói, munkácsi, ungvári és máramaroszigeti m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területéről népfelkelési tényleges szolgálatra még idő előtt behívtak, de később „bizonytalan időre” szabadságoltattak, abban az esetben, ha időelőtti behívó jeggyel népfelkelési fegyveres szolgálatra be nem hívatnak, szintén a fent említett időpontban tartoznak bevonulni.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg meleg takarót, meleg alsó és felső ruhát, meleg harisnyát, hősapkát, meleg keztyűt, kötött ujjas mellényt, téli kabátot, erős lábbelit és hátizsákot, de mindenesetre evőeszközt, evőcsészét és 2 napi ételmezt hozzanak magukkal.

A bevonulás alkalmával a népfelkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfelkelési igazolványi lap azonban a vasúti-gőzhajó-állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek, kik részére népfelkelési igazolványi lap nem állított ki, a községi előjáróság ingyenes vasúti utazásra jogosító vas-

uti jeggyel látja el. (Védőtörvény utasítás, III. rész, 29. paragrafus.)

Azon behívott népfőkelésre kötelezett, ki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetett elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi 21. t. c. 4. paragrafusa értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni önjártó népfőkelésre kötelezett a tényleges szolgálatra történt bevonulása után csak azon csapattesthez kérheti felvételét, ahová, mint népfőkelésre kötelezett, beosztását nyerte.

Színház.

A hét műsora.

Hétfőn: A cigány, népszínmű 3 felvonásban. (Zóna előadás.)

Kedden: Hamlet tragédia 5 felvonásban.

Szárda: Artatlan Zsuzsi operett 3 felvonásban

Csütörtök: Longyelvér operett 3 felvonásban.

Péntek: Kaméliás hölgy színmű 5 felvonásban (zóna előadás.)

A Cigány — zónaelőadásban. Ma, hétfőn este Szigligeti régi jó népszínműve: a Cigány kerül színre. A főszerepeket: Kemény, Halasi, H. Serfőzi, Kassai, Várnai, Balázs, Füredi játszik. Minden ülőhely 70 fillér, páholy 4 kor. 20 fl., karzat 20 fl.

Klasszikus-est. Kedden klasszikus-estét ad a színház, amikor Shakespeare Hamletje kerül színre. A címszerepet Thuróczy Gyula játssza. A jegyeket a klasszikus előadásra már árusítja a színház.

Hegedűs Gyula és Szamosi Elza. Ma kerül utolsó nap műsorra az Apollóban a Munkás zubbony című, nagy sikert aratott színmű, mely állandóan zsúfolt házakat vonzott az Apollóba. Hegedűs Gyula, a Vígyszínház kitűnő művésze és Szamosi Elza mesteri játékkal elsőrendű művelvézetet nyújtanak. Figyelmébe ajánljuk az Apollónak e kiváló műsorát azoknak, kik még nem látták ez érdekes darabot.

Gyermek-délután az Apollóban. Holnap, kedden kezdő árusítani az Apolló a február 27-én, szombaton délután tartandó gyermek-előadásra a jegyeket. Ez alkalommal kéri az Apolló igazgatósága az Apolló törzsközönséget, hogy ez érdekes előadásra idejekorán váltsa meg a jegyét.

APOLLO

Ma, hétfőn utoljára!

Délután 5 és 7 órákor mérsékelt helyárak, 9 órákor rendes helyárakkal:

A legszebb magyar film-alkotás! **Hegedűs Gyula**, a Vígyszínház művésze és **Szamosi Elza**, a m. kir. operaház művésznőjének szereplésével:

A MUNKÁS ZUBBONY.

Színmű 4 felvonásban. Írta Földes Imre. Szereplők: Hornyá, gyáros — Hegedűs Gyula. Hornyainé — Hegedűs Gyulané. Leánykájuk — Szakvály Vilma. Csikányó — Szamosi Elza. Darvas, munkavezető — Tury Elemér.

LEGUJABB HÁBORUS KÉPEK.

Eredeti harctéri felvételek.

Kitűnő kíséző műsor.

Debreczen vértanui Az első évforduló

Még a világháború rettenetes fegyverzajában is meg kell állítani a közfigyelmet a debreceni pokolgépes merénylet első évfordulátán: február 23-án, hogy kegyeletes megemlékezéssel forduljunk a három vértanu sirja felé, akik a most folyó óriási élet-halál harc első áldozatai voltak.

Ma már a lepergett esztendő távlatában másként látjuk a rettenetes eseményt, mely három vértanuuval gazdagította a magyar nemzetet. Ma már tisztábban látjuk a pánszláv propaganda kezét, mely a borzalmas merényletet irányította.

Bérgyilkosság volt a debreceni is, a szarajevói is, melynek a trónörökös-párestett áldozatul. A debreceni merénylet teteseit kinyomozta a rendőrség, az értelmi szerzők azonban a homályban maradtak, de hogy orosz kéz intezte a véres gáztettét, mutatja az, hogy Oroszország adott menedéket a gyilkosoknak.

Az orosz, pánszláv propaganda a szarajevói merénylet után a belgrádi Narodna Odbrana-ba vezette a nyomozás szálait, a debreceni merénylet után Bukarestbe. De hiába, mert Cattarau és Kirilov orosz alattvalók voltak, a merénylet után pedig Oroszországban tüntek el, ahol a gáztett-hez szükséges pénz is kapták. Mert a rubel messzire gurul.

Nem idézzük fel újra a rettenetes esetet, melynek Jackovits Mihály, hajdudorogi gör. kath. vikárius, Slepkovszky János püspöki titkár és Csath Sándor, egyházmegyei ügyész élete esett áldozatul. A nemzet vértanui lettek ők, akikre kegyelettel fog emlékezni a késői nemzedék is, mint most is mi emlékezünk a vértanúságuk első évfordulóján.

Az évfordulón, holnap, kedden kegyeletes ünnepély lesz Debreczenben, amelyre a rendezőség a következő meghívót bocsátotta ki:

A Katholikus Népszövetség debreceni helyi szervezete a debreceni róm. kath. és gör. kath. egyház közönségének bevonásával az Első Magyar Görög Katholikus Egyház és a magyar állam-eszme ellen — 1914. évi február 23-án — elkövetett merénylet alkalmával mártyr halált halt — nemzeti vértanuk emlékeztetere a folyó évi február 23-diki első évfordulón gyász-ünnepet rendez, melyre tisztelettel meghívja a közönséget a rendező bizottság.

A gyászünnepély sorrendje:

1. Reggel 9 órákor a róm. kath. templomban ünnepélyes requiem, melyen ns. Gróh Ferenc prépost-kanonok, plébános celebrál.

Mise alatt az Egyetértés dalárda ad elő gyászdalokat.

2. Délután 10 órákor a gör. kath. templomban társas gyászmise, melyet Papp János esp. lelkész, Slepkovszky Sándor plébános és Papp Gyula plébános kocelebrál.

3. Kivonulás a róm. kath. temetőbe.

4. A nemzeti vértanuk sirjának megkoszorúzása. Emlék-beszédet: dr. Gévay Béla ügyvéd, a kath. Népszövetség ügyésze mond. Gyászenek az Egyetértés dalárda által.

Ujdonságok.

Kitüntetett debreceni ezredes. A debreceni 3. népfőkelő ezred parancsnokát: Guha József ezredest, legfelsőbb kitüntetéssel alkalmából az alábbi táviratban üdvözölte a polgármester:

Méltóságos

Guha József
ezredes urnak.

tábori posta 151.

A hadi díszítményes vaskoronarenddel történt legfelsőbb kitüntetéssel alkalmából fogadja Méltóságod Debreczen sz. kir. város közönségének nevében örömteljes üdvözlőletem kifejezését s kérem, méltóztassék a vezetés alatt harcoló debreceni 3. népfőkelő ezred összes tisztjeinek és a legénységnek tudomására adni, hogy szeretettel és büszkeséggel gondolunk reájuk s dicsőséges küzdelmekhez erőt és kitartást kívánunk.

Márk Endre, udv. tan., polgármester.

Kinevezések a debreceni ezredéknél.

A hivatalos lap, a Budapesti Közlöny, szombati száma a következő debreceni ezredre vonatkozó kinevezéseket közli: Reiter Ármán, Schneider István, Lederer József, Engel Vilmos, Steinbach Emil, Ivánovits Aladár, Kovács Lajos (II), a 39. gyalogezrednél, Voll Ferenc a 61. gyalogezrednél, Dusek Rezső a 3. honvéd gyalogezrednél tartalékos hadnagyok főhadnagyk lettek. — Stern Sándor, Keiner Ármán a 61. gyalogezrednél, Tomerl Ferenc a 3. gyalogezrednél tartalékos zászlósok hadnagyokká léptek elő.

A polgármester és a városi muzeum.

Márk Endre udv. tan., polgármester egymás után látogatja meg a különböző városi intézeteket, hogy személyes tapasztalatai útján ösmerkedjék meg azokkal. — Tegnap délelőtt dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok és Szabó Elek titkár kíséretében a városi muzeumot nézte meg, ahol a muzeum igazgatója és őre kalauzolták. Meglepte a muzeum gyűjtemény-tárainak gazdagsága; tudakozódott a tárgyak kezeléséről; hiányairól; kifogásolta a muzeum tulzsufoltságát, amelyen azonban — mihelyt a muzeum a hozzácsatolt helyiségeket is elfoglalhatja. — egyelőre segítve lesz, addig is, míg a közművelődési ház felépülhet.

Öngyilkossági kísérlet. A Csillag-utca 56. számú háznál tegnap délelőtt öngyilkossági kísérletet követett el Ménes Etel, 13 éves dohánygyári munkásnő. Marólgálgal mérgezte meg magát. Az életunt leány állapota súlyos. A mentők ápolás végett a közkörházba szállították.

Hősök temetése. A debreceni megfigyelő állomás katonai parancsnoksága hivatalosan közli velünk a kórházakban elhalt hősökre vonatkozó adatokat:

Zelkán József közlegény, illetőségi helye Balatonszentgyörgy, Veszprém m. Temetik a Hatvan-utcai temető halottasházából február 22-én.

Klitán László közlegény, a 101. gyalogezredben, illetőségi helye Kisháza, Bihar m. Temetik a közös csapatkórházból február 22-én d. e. fél 11-kor.

Baleset. Gibics Lajosné, 23 éves asszonyt Hortobágy-utca 13. szám alatti lakásán baleset érte. Egy székre állt föl, a melyről véletlenül leesett. Lábát törte. — A mentők a közkörházba szállították.

Przemysl legendája. A Corr. Ucrana a következő rutén népmondát közli Przemysl bevehetetlen voltáról: Mikor a cárnak tudtul adták azt a rengeteg orosz veszteséget, mely Przemysl első ostrománál érte seregeit, egy héttig nem tudott miatta aludni. Ekkor papirost vett elő s a következő levelet írta uralkodóknak: „Mivel ez a háború iszonyu embervéparzárlással jár, — béküljünk ki. Add nekem Galiciát, én pedig neked adom érte Szerbiát, bírd békével.” Királyunk olvasván e

levelet, hívatta íródiákját és a következő választ mondotta tollba: „Azt mondom én teneked, azé legyen Galícia, akinek Przemysl vára birtokában marad.” Olvasván ezeket a cár, háromszor vetett magára keresztet s ezeket mondta: „Ezt a várat nem emberek, hanem az ördögök csinálták, tehát nem az én katonáim, hanem maguk az ördögök azok, akik elfoglalhatják.”

Köri-délután. A csapókerti fügetlenségi és 48-as olvasóköri f. hó 28-án, d. u. 3 órai kezdettel szórakoztató, gazdag műsorú köri délutánt rendez. A műsor a napokban közölve lesz.

Pénzt naponta folyósít olcsó kamatra hitelképes egyéneknek a „Debreceni Népszövegségi Hitelszövetkezet”. Varga-utca 1.

Újságpapíros kiló számra kapható a kiadóhivatalban: Kossuth-utca 3. szám. Nagyobb mennyiséget a megrendelő óhajára hazaszállítat a kiadóhivatal.

Villamszerelői és elektrotechnikai pályára tanulók felvétetnek Földvári elektrotechnikai gyárban.

Dr. Láng szanatóriumába felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francinistióhoz, arsonvalisatiohoz. Elektromamagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógy-mód. Thermopenetratio. Modern műtő-rem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng sanatorium. Debrecen Kossuth-utca.

Pálóc Horváth Barnabás műtermében: Péterfia-utca 40. szám alatt, fényképnagyítások s olajfestmények, a háboru miatt, meglepő olcsóért készíttetnek.

Szent család... és Regélő báci naptára... 1915-re ismét kapható Antalfynál, Szent Anna utca 13.

Negyven százalékkal lesznek drágábbak jövőre a téli női kabátok és szőrmeárúk. Tekintve, hogy még nagy raktárom van, rendkívül előnyös árban ajánlom és a kinek csak módjában van saját érdekében keresse fel a Rózsa áruházat, Alföldi-palotában, vásároljon még az idén. Fekete himalája kabátot, gondör kelméből, jó meleg leányka kabátot, szőrme árut.

Perzsa és mindenféle szőnyegek óriási választékban Donogán és Somossy cégről. Hajdumegye szállítói.

Szekérvétel, lóvétel. A cs. és kir. 39. gyalogezred e hó 23-án, kedden reggel 8 órakor, a Pavillon laktanya előtti téren szekereket és igáslovakat vásárol. Akinek eladó szekere vagy eladó lova van, elővezetheti.

Harcérré vonultak arcképeinek gyönyörű, izléssel való bekeretezését olcsó árban készíti Blattner Gyula képeretezési vállalata, Debrecen, Royál szállodával szemben.

Pálóc Horváth Barnabás festő-iskolájában: Péterfia-utca 40. szám alatt tandíj 1 hónapra 10 korona.

Legujabb.

Nem lesz delegáció.

Budapest, febr. 21.

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a kormány jelenleg nem foglalkozik a delegációk összehívásával.

**MINDENFÉLE NYOMTATVÁNYT
OLCSÓN ÉS IZLÉSESEN KÉSZIT
A DEBRECENI UJSÁG NYOMDAJA**

Csarnok. A kalandor.

— Regény. —

(Folyt.)

— Mehetek már kegyelmes uram? — kérde az öreg ember önkénytelenül meg-rázkódva.

— Várj még néhány pillanatig . . . — messzire lakol innét?

— Mintegy két óra járásnyira, mylord.

— Egyenesen haza mégysz?

— hova mennék, kegyelmes uram, már későre jár az idő s a magamféle törődött ember ilyenkor már nyugalom után vágyódik.

— Melyik uton szoktál járni?

— A gyalog uton, mely az erdőn keresztül vezet . . . azon legalább is egy negyed órát nyerek.

— Menj hát békében.

— Jó éjt, mylord, mondá az öreg eltávozt.

A lord pedig nyomban egy mellékszobába ment s az ablakhoz állott.

Innen az erdő mentén végig kigyózó országútra lehetett látni, melyet a hold ezüst fénye megvilágított.

Néhány pillanatig visszatartott lélegzettel figyelt.

Egyszerre feltűnt az öreg görnyedt alakja — amint az uton végig haladt, de legott balra kanyarodott s eltűnt az erdőben.

A lord belső zsebébe rejtett valamit s kiment.

Alig hog yas zabadba ért, az öreg Róbert is utána tipegett.

— Hova megy, mylord? kérde.

— Mi közöd hozzá, nincs kíséretre szükségem.

— De ily késő éjszakán . . . egyedül az erdőbe menni.

— Mondtam már, hogy semmi közöd hozzá, felelt vissza a lord türelmetlenül. Lódujj vissza a kastélyba.

Az öreg Róbert vissza kullogott, a lord pedig tovább ment az országúton.

Csakhamar rátalált a gyalogútra s bekanyarodott az erdőbe.

Az éjjeli szellő halkán susogott a falevlek között s a hold sugarai itt-ott keresztül törték a sűrű lombon, rezgő árnyakat vetve a pázsitra, melytől meg-megrezgett a lord, a mint véletlenül rájok pillantott.

Az elől haladó öreg paraszt olykor-olykor megállott s hátra tekintett. A lord ilyenkor a sűrűségbe vonult félre, de megint előlépett, amint az öreg tovább folytata utját.

Nemsokára megint megállott az öreg s halk fütttyentést hallatott.

Néhány pillanat múlva egy másik ember termett mellette, kivél legott élénk beszélgetésbe vegyült.

A lord bosszusan megállott. De csakhamar rettenetes gyanu kelt szívében.

— Az öreg valami rosszban sántikál, el akar árulni! mormogá összeszorított öklökkel. . . .

Aztán nesztelenül közelebb lopódzott a be-szélőkhöz s e szókat hallá:

— Tehát még mit sem tud a fiu létezéséről? kérde az egyik.

— Csak annyit tud, amennyit jónak lát-tam, tudomására juttatni.

— És nem gyanakszik?

— Gyanakodni — gyanakszik, de bizto-san még sem foghatja reám.

— Csak legyünk óvatosak, az óra nemsokára elérkezik, a bosszu annál rettenete-sebb lesz, minél továbbra kellett halogatnunk. Aztán szétváltak.

Az öreg tovább folytatta utját a másik pedig az erdőbe tűnt el.

Lord Rufford néhány pillanatig határo-zatlanul állott.

De csakhamar magasra emelte ökleit.

— Hah! az áruló! kiáltá.

Aztán ő is eltűnt az erdőben.

Tíz perccel később egy fájdalmas jajkiál-tás hangzott fel.
Aztán megint csend lett minden.

A vadászat.

Olvasóink már talán kíváncsiak is lesznek rá, hogy vajjon mi lett Mordaunt-tal, kit a szerencse váratlanul grófi rang-ra emelt.

Ő hű maradt szerelméhez és — bána-tához.

(Folyt. köv.)

A Debreceni Első Takarékpenztár I. lac-u. 2224 számú bérházában

több modern lakás május 1-ére kiadó.

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Vízvezeték javításokat jutányosan vállal Emerich Vilmos Hatvan-utca 10. Telefon 10-12. 639

Kiadó Rákóczi-u. 7. sz. a. 5 szobás, teljes kényelem-mel ellátott lakás, nagy parkirozott udvar. 746

Benzin, gyógy. autó célokra hor-dószámra kaphatók a Kőolajipar r.-t.-nál, Piac utca 4. 1119

Kiadó utcai 3 szoba, előszoba, furdoszoba, villany vilá-gítás, vízvezeték, Cso-konai-10. 1149

Kiadó 2 szobás lakás május 1-re, Varga-u. 32. 1091

Gyümölcsfák kaphatók a gazdasági iskola telepen, Mi-kepéresi-ut 10. Telefon szám 364. 1088

Bandi naplója, kapható a ki-adóhivatalban. Ára 2 korona 50 fillér.

Gépvarrónók felvétetnek azonnal Vass szakközlet-sen, Széchenyi-utca 6. 1171

Egy jó karban levő férfi és női varrógép eladó. Rakovszki-utca 34. 1178

Négy hold szőlő, 4 hold szántó kiadó. Vörösmar-utca 24. 1179

Korlátlan italmérésbe övadékképes helyettes meg-bizott kerestetik. A bolt más célra is kiadó Szapannos—Kazinczy sarkán, 12. 1176

Fiu, munkaszerető, pontos, alkalmazást talál: Kályhagár, Ferencz József-ut 8. 1178

Négy szobás utcai lakás minden komforttal ki-adó május 1-re. Ugyancit gyermektelen házasa-pár felvétetik. Simonffy-utca 32. 1085

Fiu, szorgalmas, rendszerető felvétetik: Piac-utca 9. szám, Tóth J. 1175

Kályhás: Piac 9. és Ferencz József-ut 8. Telefon: 9-28. 1174